

Hösten 2010

Lärarytbildningen

Den som hoppar högst är bäst?

En kvalitativ intervju-studie om gymnasieelevers uppfattningar om betyg och bedömning i idrott och hälsa.

Författare

Andreas Dahlkvist

Handledare

Magnus Blixt

www.hkr.se

Abstract

Studien syftar till att genom en kvalitativ intervju undersöka ett antal gymnasieelevers uppfattningar och upplevelser kring begreppen betyg och bedömning. Studien har som sitt syfte att undersöka hur eleverna uppfattar och upplever begreppen betyg och bedömning, kopplat till kursplaner, betygsriterier, uppnåendemål samt lektionsinnehållet. Studiens resultat grundar sig på tio kvalitativa intervjuer som utgått från en färdig intervjumall. Intervjuerna har spelats in och därefter skrivits ut och materialet har bearbetats och presenterats i en resultatdel.

Studiens resultat visar att eleverna upplever att de har en låg förståelse till lektionsinnehållet, betygsriterierna och uppnåendemålen. Orsakerna till detta oförstående pekar på flera olika faktorer så som lärarens undervisningsmetoder, tradition och kultur. De intervjuade eleverna har svårt att lyfta fram idrott och hälsas egentliga syften och mål och ger en bild av att ämnet mest innehåller bollspel och där prestationer mäts i tider, längder och antal. Vidare anser de intervjuade eleverna att de bedöms på ett rättvist sätt och att de kan påverka sitt betyg genom främst sin inställning och attityd. Ur intervjuerna framkom att eleverna ansåg att det är deras prestationer och inte deras personligheter som ska bedömas även om de upplever att det i mellan åt inte alltid efterföljs av läraren.

Ämnesord: betyg, bedömning, förståelse , kursplaner, uppnåendemål och betygsriterier

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	5
1.1 Syfte	6
1.2 Problemformulering	6
2. Teoretisk bakgrund.....	7
2.1 Betyg och bedömning enligt kursplaner, uppnåendemål och betygskriterier.	7
2.3 Betyg, bedömning och läraren	9
2.2.1 Vad ska lärarna bedöma.....	9
2.2.2. Vad ska lärarna inte bedöma	11
2.2.3 Betyg och bedömning idag	12
2.3 Betydelsen av elevernas förståelse	14
3. Metod	16
3.1 Urvalsförfarande	16
3.2 Informantgrupp	16
3.3 Instrument.....	16
3.4. Datainsamling	17
3.5. Dataanalys	17
3.6. Kvalitetskriterier	18
3.6.1 Reliabilitet.....	18
3.6.2. Validitet	18
3.7 Etiska överväganden	19
4. Resultatredovisning.....	20
4.1 Betyg och bedömning enligt eleverna i förhållande till kursplaner, uppnåendemål och betygskriterier.....	20
4.2 Betyg, bedömning och läraren.	24
4.2.1 Vad ska lärarna bedöma och vad ska inte lärarna bedöma enligt de intervjuade eleverna ...	25
4.3 Betydelsen av elevernas förståelse	29
5. Diskussion	32

5.2 Resultatdiskussion.....	32
5.2.1 Betyg och bedömning enligt eleverna i förhållande till kursplaner och betygskriterier.	32
5.2.2 Betyg, bedömning och läraren	34
5.2.3. Vad ska lärarna bedöma och vad ska lärarna inte bedöma enligt de intervjuade eleverna. .	36
5.2.4 Betydelsen av elevernas förståelse	38
5.3 Metod diskussion	40
5.4 Framtida forskning.....	41
5.5 Sammanfattning.....	41
Referenser	43
Bilagor I-III	
Uppnåendemål & betygskriterier	I
Intervjuguide	II
Missivbrev	III

1. Inledning

Idrott och hälsa är ett skolämne där kunskapsobjektet inte fullt ut är synligt och detta gäller för både lärare och elever. Orsakerna till detta kan vara många. Annerstedt (1995) nämner en anonym insändare i en lokaltidning där ämnet betecknas som ett ämne för nöjets skull, ett rekreationsämne utan läxor och prov och saknad av kunskap. Vidare nämns i insändaren att ämnet inte bör ha någon större plats i skolan och att resurserna bör läggas på ämnen så som matematik, svenska och språk där eleverna lär sig nyttiga saker. Det nämns också i insändaren att idrotta kan ju de som vill syssla med på fritiden i de lokala idrottsföreningarna. Kanske har denna syn på ämnet framkommit ur att det fortfarande finns en stark koppling till idrottsrörelsen, vilket medför den starka tradition och dominans av bollspel som finns inom ämnet (Lundvall, 2004), vilket även styrks av den kartläggning som Skolinspektionen (2010) gjort angående innehållet på idrott och hälsa lektionerna. Skolinspektionens rapport (2010) visade att bollspel och bollekar följt av konditions- och motionsaktiviteter stod för merparten av innehållet. Vidare fann skolinspektionen (2010) att hälsoperspektivet som tydligt nämns i kursplanen (LPF-94) och som är en stor del i betygskriterierna helt utelämnades eller mer sällan fanns med i innehållet. Det ensidiga innehållet kan leda till problem kring betyg och bedömning, detta eftersom inte hela kursplanen speglas i undervisningen. Dagens idrottslärare kännetecknas också av en stark koppling till idrottsrörelsen och bollspel (Sandahl, 2004). Vidare menar Sandahl (2004) att idrottsläraren gestaltas med en stark idrottsidentitet och en känsla av att ”jag gillar sport” och inte alltid med den rätta uppfattningen gällande ämnets inriktning, mål och syften. Idrott och hälsa syftar till att utveckla elevernas fysiska, psykiska och sociala förmåga samt att ge en kunskap om hur olika val påverkar vår hälsa (Skolverket, 2010). Kursplanen och läroplanen för idrott och hälsa på gymnasiet ger inga klara riktlinjer för vad ämnet ska innehålla menar Annerstedt (2002). Kursplanen innehåller uppnåendemål för ämnet men dessa är inte särskilt tydliga men framförallt är dessa mål inte möjliga att utvärdera på ett bra sätt (Annerstedt, 2002). Då idrott och hälsa är ett ämne där riktlinjerna för innehållet är otydligt både för eleverna och läraren och där målbeskrivningen saknar möjlighet till utvärdering hur ska det då kunna ske en bedömning och betygsättning? Idrottslärarutbildningen ger väldigt liten eller ingen alls träning i att bedöma elevernas prestationer utifrån styrdokumentet menar Annerstedt (2002) och frågan som då går att ställa hur ska då eleven kunna veta vad som bedöms och vad som ingår i betyget i idrott och hälsa? I en studie av Dahlkvist och Winnberg (2010) framkom det att eleverna ofta saknar en förståelse dels till innehållet men också till varför de ska göra de olika momenten som finns

med i just innehållet. Eftersom att syftet med det innehåll som en idrottslärare valt att ha bör återspegla uppnåendemålen och kursplanen för att på bästa sätt kunna bedöma och betygsätta eleverna så är elevernas avsaknad till förståelse av innehållet problematiskt. Möjligen är det så att det finns elever som saknar förståelse till varför de gör de olika momenten (en avsaknad av förståelse som kan beror på många olika saker, exempelvis lärarens arbetsmetoder, elevens dåliga intresse och/eller en kombination) en avsaknad av förståelse som kanske i vissa fall även kan leda till ett oförstående då det gäller betyg och bedömning. Alltså eleven vet inte varför den ska delta och vad det är som är kunskapsobjektet i det aktuella momentet som ligger till grund för bedömningen av elevens prestation. Därav finns det ett intresse för att undersöka elevernas åsikter och upplevelser kring betyg och bedömning i idrott och hälsa.

1.1 Syfte

Uppsatsen har som syfte att undersöka ett antal gymnasieelevers upplevelser kring betyg och bedömning i ämnet idrott och hälsa. Hur upplever eleverna kursplanen, uppnåendemålen, betygskriterierna samt vad spelar läraren och innehållet för roll i förhållande till elevernas upplevelser. Elevernas upplevelser kommer att belysas utifrån de rådande styrdokumenterna (kursplan, uppnåendemål samt betygskriterier) läraren och deras förståelse.

1.2 Problemformulering

Vad har eleverna för upplevelser och uppfattningar till begreppen kursplan, betygskriterier, uppnåendemålen. Spelar dessa dokument någon roll för elevernas prestationer och då också deras betyg eller är de endast dokument som är till för läraren? Utifrån elevernas upplevelser kring begreppen i ovan nämnda problemformulering vad spelar läraren, lektionsinnehållet samt förståelsen för roll för elevernas prestationer som i sin tur styr deras betyg. Vad är det som bedöms och hur enligt eleverna? Speglar lektionsinnehållet det som eleverna upplever som viktigt?

2. Teoretisk bakgrund

I detta avsnitt kommer det att presenteras tidigare forskning inom ramen för betyg och bedömning.

2.1 Betyg och bedömning enligt kursplaner, uppnåendemål och betygskriterier.

Riktlinjerna för betyg och bedömning i idrott och hälsa från skolverket ser ut enligt följande:

Bedömningen i idrott och hälsa avser elevens kunskaper om hur den egna kroppen fungerar och hur eleven bland annat genom regelbunden fysisk aktivitet och friluftsliv kan bibehålla och förbättra sin fysiska och psykiska hälsa. Det innebär att elevens kunskaper om vilka faktorer som påverkar den egna hälsan är en viktig bedömningsgrund. Elevens förmåga att använda kroppen för sammansatta och komplexa rörelsemönster på ett ändamålsenligt sätt liksom bredden av fysiska aktiviteter ingår också i bedömningen. Ytterligare en bedömningsgrund är elevens förmåga att utföra rörelser med kontroll och precision liksom att med hänsyn till rytm och estetik ge uttryck för känslor och stämningar. Även elevens förmåga att reflektera över och värdera fysiska aktiviteter betydelse för livsstil och hälsa utifrån både ett individ- och ett samhällsperspektiv är av vikt vid bedömning.
(Skolverket, 2010, www.skolverket.se).

Enligt de riktlinjer som skolverket ger så går det att utläsa att eleven ska bedömas utifrån deras kunskaper kring olika faktorer som påverkar hälsa, förmågan att använda kroppen i fysiska aktiviteter, elevens förmåga att förhålla sig till rytm, estetik samt kontroll och precision och elevens förmåga att reflekterar över hur fysisk aktivitet påverkar deras hälsa och livsstil. Skolverket ger alltså inga riktlinjer kopplade till direkta moment som ska finnas med i innehållet. Dock ska dessa riktlinjer ligga till grund för innehållet och bedömningen i idrott och hälsa. Så med ovan nämnda riktlinjer så ska den enskilda idrottsläraren utifrån det rådande mål och kunskapsrelaterade betygssystemet bedöma elevernas prestationer (se bilaga I). Målen och betygskriterierna (se bilaga I) för ämnet innehåller både praktiska och teoretiska moment. Dock är det väldigt få konkreta moment som nämns. I målen nämns att eleverna efter avslutad kurs ska ha kunskaper i vanliga rörelseaktiviteter, genomfört någon form av friluftsliv, tillämpat olika metoder för stresshantering och spänningsreglering, förmåga att röra sig till musik och vara förtrogen med vanliga danser, tillämpa en god ergonomi och kunskaper i arbetsmiljö samt tillämpa livräddning. Vad är det nu som kan tyckas problematiskt med dessa mål? Enligt Annerstedt (2002) är målen utformade på ett sådant sätt att det finns ett stort utrymme för varje enskild idrottslärare att tolka och sedan skapa ett innehåll och bedöma eleverna i ämnet utifrån dessa. Annerstedt (2002) får medhåll av Allard, Måhl och Sundblad

(1994) som menar att kursplanerna är utformade på ett sådant sätt att läraren har en stor valfrihet gällande metod och innehåll. Så innehållet i ämnet idrott och hälsa kan alltså variera stort beroende av hur idrottsläraren valt att tolka kursplanens mål. Hur lyder till exempel definitionen av ”vanliga rörelseaktiviteter”? Är det att spela basket, leka tafatt, slå kullerbyttor?, Vad är ”genomfört och upplevt olika former av friluftsliv”? Är det att gå en runda i skogen med en karta? Kunskap i allemansrätten? Slå upp ett tält? Dock har alla samma betygskriterier att utgå ifrån oavsett innehållet. Vidare så finns det ett par mål som är både praktiska men också teoretiska, exempelvis hur fungerar kroppen i vila och i arbete (dock kan läraren välja att bara läsa om vad som händer i vila respektive i arbete). Och så finns det några mål som är mer teoretiska där eleven ska visa en förståelse mellan fysisk aktivitet och livsstil och hälsa. Betygskriterierna är utformade på sådan sätt att elevens prestation från G nivå stegras mot VG och MVG (se bilaga I). Kriterierna är utformade och formulerade på liknande sätt dock med en stegrande betoning på utveckling, färdigheter, genomföra och tillämpa. Dessa riktlinjer gällande mål och syften samt betygskriterier som ska stå som grund för det innehåll som ska finnas i ämnet idrott och hälsa kan diskuteras i förhållande till det som Ericsson, Gustavsson, Johansson, Mustell, Qennerstedt, Rudsberg, Sundberg och Svensson (2003) menar att lektionerna innehåller i verkligheten. Ericsson et al. (2003) bad ett antal idrottslärare rangordna de aktiviteter som de ansåg var vanligast i skolan. Bollaktiviteterna framstod då som den i särklass vanligaste aktiviteten med lekar och träning och motion som två respektive trea. Vilket även den rapport visar som skolinspektionen (2010) gjort gällande innehållet på idrott och hälsa lektionerna. Skolinspektionen rapport (2010) pekar på att bollspel och bollaktiviteter är de vanligaste förekommande aktiviteterna på lektionerna. Vidare visar rapporten att de få obligatoriska moment som nämns mer specifikt i ämnets kursplan (LPF-94) är de aktiviteter som förekommer minst under idrottslektionerna. Detta är aktiviteter så som dans, avslappning, estetiska rörelser, simning, livräddning, orientering, friluftsliv, kostlära och ergonomi. Detta menar skolinspektionen (2010) är ytterst beklämmande, då innehållet inte alls speglar kursplanen tenderar det att bli en icke rättvis bedömning utifrån de gällande betygskriterierna. Detta eftersom betygskriterierna är uppbyggda utifrån ämnets uppnåendemål som i sin tur ska spegla innehållet. Med andra ord menar skolinspektionen (2010) att det inte går att bedöma eleverna rättvist eftersom innehållet inte passar det som ska bedömas i betygskriterierna. Vidare menar skolinspektionen (2010) att det snedvridna lektionsinnehållet tenderar till att eleverna missar

värdefull kunskap och då kanske främst kunskap kring hälsoperspektivet samtidigt som lektionsinnehållet får ämnet att syfta till prestation, tävling än ämnets verkliga syfte.

2.3 Betyg, bedömning och läraren

Detta avsnitt avser att belysa vad läraren ska bedöma inom de ramar som finns, men också belysa vad lärarna inte ska bedöma, samt ge en bild av hur det ser ut idag.

2.2.1 Vad ska lärarna bedöma

Med dagens rådande mål och kunskapsbaserade betygssystem är det just elevernas kunskaper som ska bedömas. Denna bedömning ska ske helt utifrån de mål och kriterier som finns att tillgå. Vilket poängteras av Annerstedt (2002):

I ett mål och kunskapsrelaterat betygssystem skall elevernas kunskaper bedömas i relation till specificerade kunskapskvaliteter i form av mål och kriterier (Annerstedt, 2002, s.128.)

Denna bedömning sker kontinuerligt då läraren träffar eleven menar Selghed (2004). Vidare menar Selghed (2004) att varje lektion innebär en bedömning och betygsättning utifrån innehållet på lektionen. Selghed (2004) definierar betygsättning på följande sätt:

Betygsättning innebär att läraren, vid en given tidpunkt, skall sammanfatta sina bedömningar av elevens kunskaper och kunnande i ämnet som ingår i kursplanen och uttrycka det i ett av betygen godkänd, väl godkänd eller mycket väl godkänd beroende på kvaliteten i kunskaperna och kunnandet hos eleven. (Selghed, 2004, s. 26).

Det sker alltså en process som innebär att läraren bildar sig en uppfattning om elevens sammanlagda utveckling i ämnet i förhållande till målen och kriterierna (Selghed, 2004). Elevernas prestationer i ämnet idrott och hälsa ska således bedömas utifrån Selgheds (2004) definition nämnd ovan med ämnets mål och kriterier (se bilaga I) som bedömningsmall.

Då omläggningen till nuvarande betygssystem skedde 1994 diskuterades vilka aspekter som lärarna skulle bedöma eleverna utifrån. I LPF-94, lyftes fyra riktlinjer fram. Fakta, Förståelse, Färdigheter samt Förtrogenhet. Jansdotter och Nordgren (2008) förklarar de fyra begreppen på följande sätt. Fakta avser elevernas kunskaper kring ett objekt. Exempelvis namnge

Europas huvudstäder och i idrott och hälsa kunna teoretiskt nämna ett antal regler i fotboll. Det finns fakta som eleverna memorerar och det finns fakta som leder till att eleverna kan föra ett resonemang och visa på en förståelse kring ett objekt. Exempelvis i idrott och hälsa att eleven även kan spela fotboll och förhålla sig till dessa regler. Ämnets uppnåendemål (se bilaga I) kan alla kopplas till begreppet fakta på olika sätt. Exempelvis borde teoretiska kunskapen i exempelvis dansen bugg leda fram till att eleven lär sig att dansa. Alltså flertalet av momenten på idrott och hälsa lektionerna innehåller fakta som på ett eller annat vis leder till en färdighet. Den tydligaste kopplingen till fakta finns i uppnående mål 1,2 och 3 (se bilaga I) Förståelse innebär att eleven kan visa en djupare eller ytlig förståelse kring ett objekt. En förståelse som infunnit sig direkt eller som kommit genom ett hårt intellektuellt arbete. I idrott och hälsa skulle det kunna handla om en visad förståelse för hur till exempel alkohol, tobak och motion påverkar livskvaliteten. Den tydligaste kopplingen till ämnets uppnåendemål gällande förståelse finns i mål 1, 2 och 3 (se bilaga I). Där eleven skall visa på förståelse kring hälsa, livsstil, miljö samt fysiska aktivitets påverkan på vår kropp. Denna förståelse bedöms sedan med hjälp av den stegringen som finns i betygskriteriernas två första punkter för G, VG och MVG. Färdigheter berör olika praktiska tillämpningskunskaper hos eleverna. I idrott och hälsa kan det vara att utföra visa rörelser eller behärska ett visst redskap. Här återfinns flertalet av de uppnåendemål som finns i ämnet idrott och hälsa. Mål 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 och 10 (se bilaga I) kan alla anses vara färdighetsmål. Dock finns det både fakta och förståelse som visar sig i olika färdigheter. Exempelvis en elev som tagit till sig reglerna (fakta) i momentet handboll och utifrån det visar upp en spelförståelse (förståelse) vilket i sin tur leder till en färdighet i momentet handboll. Förtrogenhet är enligt Jansdotter och Nordgren (2008) den aspekt som är svårast att förklara på ett tydligt sätt. Författarna liknar förtrogenhetskunskapen vid den kunskap som befinner sig under ytan på isberget då de tre övriga (Fakta, förståelse och Färdigheter) befinner sig ovanför vattenytan. Förtrogenhet avser den djupare kunskapen kring ett objekt. Kanske kan det i idrott och hälsa vara elevens sätt att visa upp en djupare spelförståelse i exempelvis basket. Där eleven på olika sätt rör sig, deltar och instruerar andra på ett korrekt sätt. Enligt skolverkets rapport (SOU, 2007:28) innehåller ett praktiskt ämne som idrott och hälsa ca 38% fakta och förståelse, 40% färdigheter och ca 22% förtrogenhet. Detta kan jämföras med ett rent teoretiskt ämne som matematik som har ca 59% fakta och förståelse, ca 22% färdigheter och ca 19% förtrogenhet. I ämnet idrott och hälsa ska elevernas kunskap prövas mot kursplanens samtliga mål menar skolinspektionen (2010).

2.2.2. Vad ska lärarna inte bedöma

Enligt skollagen, kursplanerna, läroplaner, gällande riktlinjer för betyg och bedömning från skolverket, mål och syften finns det inget belägg för att bedöma och betygsätta elevers personligheter och egenskaper (Skolverket A, 2010). Andersson (1999) menar att bedömningen ska ske helt och hållet utifrån de fyra F:en (Fakta, Förståelse, Färdigheter och Förtrogenhet) och inte alls utifrån deras sociala kompetens eller beteende. Vilket kan tyckas problematiskt då ämnet idrott och hälsa innehåller moment där den sociala kompetensen är viktig för prestationen. Om en elev t.ex. inte har förmågan och färdigheten att fungera i ett lag/grupp och samarbeta kommer denna elev att ha svårt att visa sina fakta-, förståelse-, färdighets- och/eller förtrogenhetskunskaper. Något som Redeilus (2007) håller med om, det är inte elevernas personlighet som är betygsgrundande utan deras färdigheter och kunskaper i ämnet. Med personlighet nämner bland annat Redelius (2007) egenskaper som positiv, behaglig och hjälpsam. Vilket även skolverket (B, 2010) nämner att flit, ambitioner, läxläsning och lektionsarbetet ska vara grunden för betyget. Dock är dessa personliga egenskaper faktorer som kommer att påverka elevernas prestationer och utveckling.

Inom ramen för idrott och hälsa understryker Annerstedt (2002) det som nämns ovan från Skolverket (B, 2010) att flit, ambition och läxläsning inte är betygsgrundande i idrott och hälsa. Som exempel kan nämnas att då en elev med upprepad träning och flit försöker att slå en kullerbytta så korrekt som möjligt utan att klara det kan inte tilldelas ett ”flit betyg”. Dock menar Allard et al (1994) att då en elevs upprepade flit inte räcker för att utvecklas i ämnet ska läraren kritiskt granska sina arbetsmetoder för inläring i det aktuella objektet. I en undersökning gjord av Stigsson (2008) gällande vad som bedöms på idrottslektionerna enligt ett antal idrottslärare poängterades trots ovan nämnda riktlinjer elevernas inställning och utveckling som betygsgrundande. De intervjuade lärarna menar att inställningen påverkar elevens prestation negativ och då nämns bland annat lagsamarbetet och lagandan som exempel på moment där elevens dåliga inställning påverkar negativt. De intervjuade lärarna nämner elevernas attityd till olika moment på liknade sätt som deras inställning till hela ämnet idrott och hälsa. Varken inställning eller attityd kan direkt kopplas till någon av de fyra faktorerna fakta, förståelse, färdigheter och/eller förtrogenhet, dock kan det mycket väl vara så att elevernas prestation i ämnet påverkas negativt eller positivt beroende av just deras inställning och attityd. Vidare är närvaro och frånvaro något som ska ligga till grunden för en elevs betyg menar Holmlund och Thorbjörn (2000). Vidare menar Holmlund och Thorbjörn (2000) att oavsett närvaro och frånvaro ska en elev kunna få godkänt eller väl godkänt i ämnet

och det finns idag heller ingen fast procentsats som säger hur mycket frånvaro en elev kan ha i ett ämne. På skolverkets hemsida går följande text att hitta:

Det går inte att fastställa en definitiv gräns för hur mycket eleven skall ha varit närvarande för att betyg ska sättas utan det måste avgöras av läraren från fall till fall. En rimlig tolkning är att eleven skall ha varit närvarande på huvuddelen av lektionerna fördelat under hela kursen.

Skolverket (C, 2010)

Trots att både Holmlund och Thorbjörn (2000) och skolverket (C, 2010) påpekar att närvaro och frånvaro inte är betygsgrundande så finns det enligt Korp (2006) fortfarande lärare som anser att närvaro och frånvaro är betygsgrundande och att eleven måste varit närvarande vid ett visst antal lektioner för att klara ett visst betyg. Samtidigt nämner lärarna i Stigssons (2008) undersökning att de inte lägger någon större vikt vid elevernas närvaro då deras betyg ska sättas.

Vidare inom ramen för ämnet idrott och hälsa finns det ingen grund i att bedöma och betygsätta efter exempelvis höjder, tider, meter, antal o.s.v. Eleverna ska alltså inte bedömas utifrån en summativ bedömning som anger hur snabbt de springer, hur högt de hoppar eller hur många repetitioner de klarar (Myndigheten för skolutveckling, 2007), vilket skulle göra idrottsämnet till ett av skolans mer lättbedömda ämnen och kanske också mest rättvisa, både mellan klasser på samma skola men också sett över hela landet. Detta eftersom det lätt skulle kunna göras nationella tabeller för vad som skulle gälla för olika betyg i exempelvis friidrott. Alltså hoppar du 1,40 m i höjdhopp motsvarar det betyget G o.s.v. Inte heller hur väl en elev kämpar eller gör sitt bästa är betygsgrundande (Myndigheten för skolutveckling, 2007).

2.2.3 Betyg och bedömning idag

Enligt den rapport som skolinspektionen (2010) presenterat framkom det att idrottsläraren sällan eller aldrig funderade över hur valet av aktiviteter och moment påverkade elevernas möjlighet att nå kursens uppnåendemål. Detta kan bero på att idrottslärarutbildningen idag ger lärarstudenterna liten eller ingen träning alls i att bedöma och betygsätta elevernas prestationer (Annerstedt, 2002). Detta kan möjligen tillsammans med andra faktorer skapa en stor osäkerhet hos lärarna hur de ska tolka kursplanen och uppnåendemålen (Ekberg och

Erberth 2000). Vidare menar skolinspektionen (2010) att eftersom undervisningen i idrott och hälsa idag bara delvis utgår från kursplanen riskerar betygssättningen att endast bedöma vissa kunskaper och/eller andra kunskaper som finns utanför betygskriterierna. Bland dagens forskning kring vad som bedöms av läraren menar Ekberg (2009) att elevernas prestationer på idrottslektionerna till stor del bedöms utifrån deras fysiska aktivitetsgrad på lektionerna. Alltså en elev som är mer fysiskt aktiv och deltar har en större chans att få ett högt betyg än en elev som inte är lika aktiv rent fysiskt under lektionerna. Ekberg (2009) får medhåll i sitt påstående av Quennerstedt (2006) som samtidigt menar att deltagandet i ämnets alla olika moment är viktigt. Dock finns det i riktlinjerna för vad som bedöms i ämnet idrott och hälsa från Skolverket (2010) en förankring till fysisk aktivitet som betygsgrundande (se sidan 7). Vidare menar Ekberg (2009) att begreppet hälsa som finns med i kursplanen för ämnet inte har en framträdande roll. Vilket enligt Ekberg (2009) är ytterst beklagligt då hälsa är en stor del av ämnet och där hälsa benämns i både kursplan, mål, riktlinjer för betyg och bedömning samt betygskriterier. En undersökning redovisad i svensk idrottsforskning 2007 (Lundvall, Meckbach och Wahlberg) fick elever från olika stadier självsätta vad de anser att de lär sig på idrott och hälsa lektionerna. Självsättningen utfördes i följande moment, lyfta och bära, motionera på egen hand, äta rätt, motionera och må bra samt samarbeta, där samarbeta var den faktor som enligt eleverna var det som de fick lära sig mest om på lektionerna. Lärarna som deltog i samma studie (Lundvall, Meckbach och Wahlberg, 2007) bedömde elevernas kompetens ett antal vanligt förekommande moment (bollspel, lek, simning, orientering, dans, friidrott, skid- och skridskoåkning, gymnastik och friluftsliv) i ämnet idrott och hälsa. Lärarna bedömde elevernas kunskaper i bollspel som stor/ganska stor medan ett moment som friluftsliv bedömdes elevernas kompetens som inte speciellt stor/obefintlig. Detta trots att momentet friluftsliv är ett av de få moment som direkt nämns i kursplanen medan bollspel inte nämns någonstans. I en studie av Larsson (2004) framkom att eleverna nämner olika idrotter som målen och syftena med ämnet idrott och hälsa istället för de tänkta kunskapsmässiga målen som finns. Enligt Larsson (2004) så är just dessa idrotter medlen för att nå målen och inte vice versa. Det finns en stark sammankoppling mellan elevernas förståelse av ämnet och specifika idrottsliga aktiviteter och då främst bollspel (Larsson, 2004). Att lektionsinnehållet till stora delar består av bollspel vilket skolinspektionen (2010) slagit fast med sin rapport kanske kan förklaras utifrån den staka tradition och koppling som finns till föreningsidrotten menar Lundvall (2004). Detta samtidigt som dagens idrottslärare gestaltas och själva identifierar sig med idrottsrörelsen och en känsla av att ”jag gillar sport”

(Sandahl, 2004). Denna förankring till föreningsidrotten samt att många idrottslärares undervisningsmetoder och innehåll stärker denna förankring leder till att eleverna utför stora delar av momenten utan någon förståelse till varför (Chen & Ennis, 2004).

I en rapport från skolverket 2004 nämner Redelius att eleverna anser sig främst lära sig tre saker av lektionerna i idrott och hälsa, nämligen olika idrottsaktiviteter, att man mår bra av att röra på sig och att ta hänsyn till andra. Att man mår bra av att röra på sig kan ses som en förståelsekunskap utifrån de fyra F:en och som en del av de uppnåendemålen som finns i kursplanen och betygskriterierna för ämnet. Ämnet idrott och hälsa är utformat med sina uppnåendemål och betygskriterier som ett bildningsämne men eleverna har stora svårigheter att skilja på föreningsidrotten och de aktiviteter som finns på idrottslektionerna (Chen & Ennis, 2004).

2.3 Betydelsen av elevernas förståelse

Att inte förstå är nedlåtande och kan lätt skapa frustration hos eleverna menar Peter Gärdenfors (2010) Vidare menar Peter (2010) att detta oförstående till kursplaner, mål, betygskriterier och syften ofta leder till en minskad motivation hos eleverna. Vilket även den studie som Dahlkvist och Winnberg (2010) gjort pekar på. Att ha en förståelse till det som man gör under lektionerna i idrott och hälsa är avgörande för en elevs prestation. Eleverna som deltog i studien nämnde att då de saknade förståelse till varför de skulle utföra vissa moment tenderade det att påverka deras motivationsnivå negativt. Vidare menade de intervjuade eleverna att de sällan eller aldrig fick någon förklaring till syften och mål med olika moment i idrottsundervisningen. Arnold (ref i Annerstedt, 2007) menar att det är lärarens uppgift att utifrån tre komponenter aktivt arbeta med betyg och bedömning för att öka förståelse hos eleverna. Dessa tre komponenter är begreppsliga mål, empiriska mål samt informativa mål. Begreppsliga mål innebär att det skapas en förståelse hos eleverna mellan lektionsinnehållet och det praktiska utförandet, alltså att det hos eleverna skapas en förståelse till varför orientering finns med på lektionerna. Skapandet av denna förståelse till olika moment beror helt och hållet på lärarens arbetsmetoder menar Arnold (ref i Annerstedt, 2007). Vidare menar Arnold att denna förståelse kan leda till en ökad motivation precis som ett oförstående kan leda till en minskad motivation hos eleverna. Empiriska mål innebär en förståelse och faktakunskap till de fysiska färdigheter som ämnet innehåller. Alltså en förståelse till begrepp som hälsa, kondition, träning och så vidare. Informativa mål innebär

enligt Arnold (ref i Annerstedt, 2007) elevernas allmänbildning i ämnet idrott och hälsa. Vidare menar Raustorp (2004) att läraren så aktivt som möjligt och i ett så tidigt stadium som möjligt ska innefatta kursplanen, uppnåendemålen samt betygskriterierna i undervisning och synliggöra dem för eleverna. Detta menar han skapar en förståelse till både lektionsinnehållet men också till vad som förväntas av den enskilda eleven.

För att förklara förståelse och dess inverkan på elevernas prestationer går det att utgå från Antonovskys teori gällande förståelse som han valt att kalla för KASAM (Raustorp, 2004). KASAM innebär en upplevd känsla av sammanhang. Antonovsky förklarar förståelse (KASAM) utifrån tre aspekter som alla är beroende av varandra och samverkar på olika sätt. Dessa tre aspekter begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet bildar tillsammans en känsla av sammanhang hos individen. Begriplighet innebär att eleven upplever att det finns en begriplighet i det som sker. Exempelvis att läraren förklarar de olika målen och betygskriterierna så att eleven kan begripa dem kanske både teoretiskt men också praktiskt. Bara för att eleverna deltar aktivt är det ingen garanti för att eleverna ser kopplingen till målen och betygskriterierna. Hanterbarhet innebär att eleven inte upplever sig själv som ett offer i situationen utan tvärtom upplever att han/hon kan påverka situationen. Här menar Antonovsky att det finns en stark koppling till tidigare erfarenheter hos eleven samt vilken situation det handlar om. Alltså en elev som upplevt att han/hon haft förmågan att hantera en situation vid ett föregående tillfälle kommer sannolikt att uppleva detsamma då eleven ställs inför samma eller en likande situation igen. Situationen påverkar eleverna på olika sätt, exempelvis kan en elev uppleva en hanterbarhet kring mål och syfte i orientering men inte alls uppleva en hanterbarhet kring mål och syfte i livräddning. Meningsfullhet innebär att eleven upplever en meningsfullhet med det som den ställs inför. Det finns en koppling mellan syften och mål i undervisningen och den upplevda meningsfullheten hos eleverna. Då en elev upplever låg meningsfullhet tenderar det att påverka motivationen och förståelsen negativt och vice versa (Raustorp, 2004).

3. Metod

I metoddelen kommer studiens urvalsförfarande, informantgrupp, instrument, datainsamling, dataanalys, kvalitetsvariabler samt etiska överväganden att tas upp.

3.1 Urvalsförfarande

För att finna en variation i svarsresultatet har det gjorts ett strategiskt urval (Trost, 1994). Detta urval innebär att informanterna kommer från olika klasser med olika inriktningar och med olika lärare. Informanterna som deltog i undersökningen vara alla gymnasieelever i olika årskurser. Valet av informanter gjordes slumpmässigt med hjälp av klasslistor, eleverna som var nummer 5 och 15 i fem olika klasser ingick i studien.

3.2 Informantgrupp

Informantgruppen bestod sammanlagt av 10 elever från fem olika klasser (två elever ingick från varje klass). Eleverna representerade fyra olika program på gymnasiet (Samhällsprogrammet, Samhälle-Idrott, Handelsprogrammet, International Baccalaureate). Informantgruppen bestod av elever från år två och tre på gymnasiet. Då det inte finns något intresse av att generalisera studiens resultat och inte heller något intresse av att visa på skillnader och/eller likheter mellan könen så har det inte tagits någon hänsyn till fördelningen av kön inom informantgruppen då deltagarna slumpmässigt valdes ut.

3.3 Instrument

Uppsatsens resultat grundas på en kvalitativ metod. Troligtvis tjänar en kvalitativ intervjustudie uppsatsens syfte på bästa sätt vilket är viktigt enligt Trost (1994). Då uppsatsen har som syfte att undersöka att antal gymnasieelevers upplevelser och uppfattningar kring begreppen betyg och bedömning lämpar sig en intervju bättre än en enkät (Bell, 2006). Detta då enkätstudier ofta söker efter skillnader, likheter, generaliserbarhet medan intervjustudier mer söker efter subjektiva upplevelser och uppfattningar (Bell, 2006). Studiens resultat grundar sig på en ”riktad-öppen” intervju, vilket innebär att intervjun med informanterna utgått från en i förväg konstruerad intervjumall (Jacobsen, 1993). Intervjumallen (se bilaga II) utformades utifrån studiens syften och frågeställningar, där frågorna kategoriserades för att på

bästa sätt tjäna syftet. Intervjuguiden innehåller följande kategorier: Bedömning och betygsättning enligt kursplaner och betygskriterier, betyg och bedömning och läraren (vad ska bedömas, vad ska inte bedömas?) samt betyg, bedömning, förståelse och eleverna. Intervjuguiden har fungerat som just en guide under intervjuerna där sedan olika följdfrågor har tillkommit för att få djupare svar av den intervjuade.

För att öka uppsatsens reliabilitet utfördes en pilotstudie med syfte att undersöka intervjuguidens förmåga att mäta det den syftar till att mäta, vilket rekommenderas av bland annat Bell (2006). Efter pilotstudien ändrades olika formuleringar för att öka de intervjuades förståelse till frågorna.

3.4. Datainsamling

Intervjuerna ägde rum i ett mindre rum i anslutning till idrottsundervisningen. Alla intervjuer bandades för att sedan avlyssnas och skrivs ut. Intervjuerna tog mellan 30 till 50 minuter och genomfördes under deras idrottslektioner. Eleverna informerades kring studiens syfte och mål samt deras roll i uppsatsen. Dessutom informerades eleverna kring deras fulla anonymitet i studien. Detta gjordes samtidigt som eleverna fick ta del av ett missivbrev (se bilaga III) som utformats enligt de riktlinjer som anges ibland annat Trost (1994). Ingen av de elever som tillfrågades att delta i studien tackade nej till att låta sig intervjuas. Där finns det alltså inget bortfall i studien.

3.5. Dataanalys

För att på bästa sätt skapa en bild av de intervjuades svar lästes intervjuerna ett flertal gånger. Detta gjordes också med hänsyn till att skapa ett helhetsintryck vilket är viktigt menar Jacobsen (1993). Intervjusvaren presenteras i olika kategorier för att öka tydligheten och ge läsaren en bättre förståelse till innehållet samt skapa en röd tråd genom arbetet. Kategorierna som använts har utgått från de delar som den teoretiska delen är uppbyggd efter, dock är alla kategorier anpassade utifrån att det är elevernas upplevelser i förhållande till kursplaner, uppnåendemål, betygskriterier, läraren och förståelsen. Kategorierna är: Bedömning och betygsättning enligt eleverna i förhållande till kursplaner och betygskriterier, Betyg och bedömning och läraren (vad ska bedömas, vad ska inte bedömas) samt betydelsen av elevernas förståelse. Efter det att intervjuerna lästs och jämförts med varandra presenteras

passande information i de olika kategorierna i resultatdelen. Olika citat har använts för att på ett tydligt sätt belysa vad som framkom ur intervjuerna.

3.6. Kvalitetskriterier

Kvalitetskriterierna avser att kontrollera uppsatsens vetenskapliga trovärdighet gällande upprepning och om den mäter det den avsett att mäta.

3.6.1 Reliabilitet

Reliabiliteten avser att mäta intervjun och intervjuguidens förmåga att vid upprepning få ett likvärdigt resultat (Bell, 2006). Reliabiliteten kontrollerar intervjuguidens tillförlitlighet (Bell, 2006). Då det gäller kvalitativa intervjuer finns det en rådande kritik som menar att en intervjustudie sällan eller aldrig går att upprepa (Bell, 2006). Vilket också kan ses som en stor fördel eftersom varje enskild intervju är ett unikt och subjektiv tillfälle där den intervjuade delar med sig av sina sanningar (Trost, 1994). Då uppsatsen har som syfte att visa på ett antal gymnasieelevers upplevelser kring betyg och bedömning i idrott och hälsa och att det inte finns ett intresse i att jämföra, finna skillnader/likheter och/eller generalisera ses denna unikheter och subjektivitet som något positivt, vilket poängteras som en viktig del i en kvalitativ intervju (Bell, 2006). Uppsatsens reliabilitet är förstås svår att bedöma, dock borde intervjumallens kategorisering och tydlighet samt den pilotstudie som gjorts leda till en ökad tillförlitlighet.

3.6.2. Validitet

Uppsatsens validitet berör intervjufrågornas förmåga att mäta det som frågorna har för avsikt att mäta (Bell, 2006). Alltså ger frågorna de svar som eftersöks? Då det gjorts en pilotstudie som syftade till att kontrollera intervjuguides frågor gällande utformning, språk och begriplighet kan uppsatsens validitet anses som hög. Pilotstudien ledde till en del små förändringar i ordningsföljden av frågorna samt en del omformuleringar för att öka begripligheten och förståelsen till innebörden av frågan. Som exempel kan nämnas att ord som ”vad anser du om...”, ändrades till ”berätta om...”.

3.7 Etiska överväganden

I uppsatsen har det tagits hänsyn till de etiska överväganden som nämns av Wallén (1996). Bland annat har informanterna upplysts och lovats full anonymitet samt bemötas med respekt och trovärdighet. En kvalitativ intervju innebär ofta ett närgånget och djupgående samtal som kräver största möjliga hänsyn från intervjuarens håll (Wallén, 1996).

4. Resultatredovisning

I resultatdelen kommer de intervjuades svar att presenteras i olika kategorier. De intervjuades samlade svar kommer att presenteras i löpande text och belysts med hjälp av olika citat som hämtas från intervjuerna.

4.1 Betyg och bedömning enligt eleverna i förhållande till kursplaner, uppnåendemål och betygskriterier.

Bland de intervjuade eleverna finns åsikten att de inte upplever att de är insatta i kursplanen för idrott och hälsa, däremot anser de att läraren har visat kursplanen och talat om att det finns att tillgå på skolans hemsida. Vidare framkom det av intervjuerna att kursplanen visats upp i början av en ny kurs och aldrig mer där efter. Då eleverna frågades i intervjun vad kursplanen var för något framkom följande svar:

”En plan för läraren som säger vad han får göra och inte göra på lektionerna”

Samtidigt fanns även svar som:

”Nej jag vet inte alls vad det är för något”

När det gäller betygskriterierna nämner de intervjuade eleverna att de i början av terminen blivit visade betygskriterierna på liknande sätt som kursplanen. Även här refererar läraren till skolans hemsida. Vidare ansågs det bland de intervjuade eleverna att de därefter aldrig diskuterat betygskriterierna igen. Så eleverna upplever alltså att de vid enstaka tillfällen och då främst i början av terminen visats de rådande betygskriterierna. På frågan om de kan förklara vad betygskriterierna är till för och hur de tror att läraren ändvänder sig av dem framkom följande svar:

”Betygskriterierna talar om vilket betyg man ska ha beroende av hur man presterar”

Men det fanns även elever som nämnde följande:

”Dom är till för läraren och gör så att det blir rättvist, alltså att alla som presterar lika ska ha samma betyg och så”

Då det gäller kursens uppnåendemål framkom av intervjuerna att de inte riktigt vet vad det är, bland annat sa en elev att:

”Nej, det vet jag inte riktigt vad det är, har nog aldrig sett dem”

Då eleven fick följdfrågan om han/hon upplevde att läraren aldrig eller mer sällan visat upp och förklarat vad uppnåendemålen varför något svarade eleven enligt följande:

”Nej, han har aldrig visat oss dem och förklarat vad det är”

Då eleverna under intervjun uppmanades att ta ställning till om de ansåg att de under lektionstid fått möjligheten att nå upp till ämnets olika uppnåendemål (se bilaga...) framkom att det fanns mål som eleverna inte alls upplevde att de arbetat med. Mål 4, 7 och 9 som gäller kunskap om kroppen i vila respektive arbete, metoder för spänningsreglering och stresshantering samt kunskaper i ergonomi och arbetsmiljö upplevde eleverna alltså att de inte arbetat med under lektionstid. Bland annat nämns:

”Nej vi ha aldrig pratat om eller fått prova på olika stresshanterings metoder”.

De intervjuade eleverna har svårt att nämna ett mål som de anser att de arbetat mycket med under lektionstid. Vidare upplever de intervjuade att de har arbetat med de flesta av målen men att de har en väldigt liten del av det totala lektionsinnehållet. En elev nämner att:

”Vi har nog gjort de flesta men inte så mycket”.

Vidare fick eleverna uppskatta hur mycket de upplever att läraren använder sig av uppnåendemålen samt betygskriterierna i sin undervisning av det framkom följande svar:

”Jag tycket nog att det är väldigt lite, jag menar han visar bara betygskriterierna i början av kursen och sen aldrig mer, visst jag vet att dom finns på hemsidan men det är ju inte så att man är där och kollar”

Då eleverna fick svara på frågor angående innehållet och då främst innehållet kopplat till de obligatoriska momenten som även ska ligga till grund för bedömningen och som nämns i betygskriterierna med en stegring från G till MVG framkom följande resonemang. Bland de intervjuade eleverna framkom att de inte ansåg att de genomfört alla de obligatoriska momenten (enligt kursplanen). Det nämndes bland annat att de inte haft någon stresshantering och ergonomi. Samtidigt nämner de intervjuade eleverna att de övriga momenten alltså livräddning, friluftsliv, hälsa, rörelse till musik och orientering är moment som de haft. Bland de intervjuade eleverna saknades vetskapen om att det fanns obligatoriska moment. En av de intervjuade frågade dessutom:

”Så du menar alltså att lektionerna bara skulle kunna innehålla dessa moment”?

Då de vidare fick skatta hur mycket tid de ansåg att dessa ovan nämnda obligatoriska moment haft av den totala idrottslektionstiden framkom bland annat följande svar:

”Väldigt liten, vi spelar mest olika bollspel”.

Ingen av de intervjuade eleverna ansåg att de ovan nämnda obligatoriska momenten haft en stor plats i idrottsundervisningen. Vidare fick de intervjuade nämna om de ansåg att det fanns praktiska och teoretiska moment i ämnet idrott och hälsa. Här ansågs det bland de intervjuade att så var fallet. Då de uppmanades att nämna något eller några teoretiska moment framkom främst hälsobegreppet men även hur kroppen fungerar. Hälsobegreppet har enligt de intervjuade eleverna en liten plats av det totala innehållet på lektionerna och består främst av olika typer av teoretiska arbeten som lämnas in eller redovisas och i vissa fall även avslutas med ett prov. Bland de intervjuade eleverna fanns även åsikten att merparten av lektionsinnehållet bestod av praktiskt arbete och det teoretiska för en väldigt liten del.

Vidare frågades de intervjuade eleverna vad de ansåg vara idrott och hälsas främsta syfte, alltså varför finns det med i skolan, vad har det för mål? Här framkom följande åsikt hos de intervjuade:

”Ämnet är kanske mest viktigt för de elever som inte rör på sig på sin fritid. Dom som inte rör på sig alls kanske lär sig mer av lektionerna än jag som brukar träna ett par gånger i veckan”.

Ur intervjuerna med eleverna framkom också att idrottsämnet syftar till att lära oss hur man lever ett hälsosamt liv och kopplingen mellan träning, kost och hälsa.

De intervjuade eleverna uppmanades att fritt lyfta fram saker som de lärt sig av ämnet idrott och hälsa. Ur intervjuerna framkom en rad olika aspekter. Dels nämndes samarbete, konditionsträning, styrketräning och att lära sig att må bra. Då eleverna fick självskatta sina kunskaper i att lyfta och bära rätt, motionera på egen hand, kunskap om karta och kompass, livräddning, samarbete, kunskap om hur olika lekar och idrotter går till, stresshantering, kunskaper om friluftsliv, rörelse till musik och hälsa upplevde de intervjuade eleverna att samarbete var det som de ansåg att de främst fick lära sig av lektionerna följt av kunskap om hur olika lekar och idrotter går till och rörelse till musik.

Vidare framkom det att de intervjuade eleverna ansåg att bedömningen i idrott och hälsa inte skulle var mer rättvis eller mindre rättvis än i andra ämnen i skolan, dock fanns det en åsikt om att det i mer teoretiska ämnen var lättare att förstå vad som förväntades av dig som elev rent kunskapsmässigt.

Sammanfattningsvis så upplever de intervjuade eleverna att de sällan eller aldrig fått ta del av den rådande kursplanen och/eller betygskriterierna. Vidare upplever de intervjuade att lektionerna till stor del består av olika bollspel och att de obligatoriska momenten har en liten eller väldigt liten del av det totala innehållet. Dock nämner eleverna att de haft flertalet av de olika momenten med ett undantag nämligen stresshantering/stressreglerande aktiviteter samt ergonomi. Till sist kan nämnas att bland eleverna ansågs att idrott och hälsas främsta syfte var att de som inte rör på sig på fritiden skulle få en möjlighet till det.

4.2 Betyg, bedömning och läraren.

Då det gäller att lyfta fram ämnets och de olika momentens syften och uppnåendemål samt att koppla dessa till de olika betygen ansågs det hos de intervjuade eleverna att lärarna brister. Förutom en elev så anser de intervjuade eleverna att läraren aldrig eller mer sällan förklarar momenten utifrån syften och mål. Bland annat så svarade en elev enligt följande på frågan, har din lärare pratat med er om vad som är viktigt med idrott och hälsa och vilka syften och mål som finns?

”Nej, inte alls”?

Samma elev frågades vidare hur han/hon upplevde att de gjorde då?

”Vi bara kör, läraren brukar berätta vad vi ska göra på lektionen sedan kör vi i gång, han talar aldrig om varför”

Ur intervjuerna framkom det också att enligt eleverna att läraren mer sällan förklarade konkret vad som förväntades för att få G, VG eller MVG. Då en elev frågades om hon/han visste vad som krävdes för att få det högsta betyget MVG i idrott och hälsa framkom följande svar:

”Nej inte alltid, inte riktigt precis, nej”.

Men bland de intervjuade var det en elev som ansåg att läraren ofta poängterade vad som var viktigt inför varje moment. Som exempel nämner en elev att:

”Han poängterar vad som är viktigt. Till exempel säger han att om vi springer på den här och den här tiden så får du detta betyget”.

Vidare nämner samma elev att i moment som inte går att mäta i tider, längder, höjder repetitioner och antal att läraren visar exempelvis i moment som gymnastik olika svårighetsgrader på en och samma övning som resulterar i olika betyg. Men då samma elev uppmanades att tala om vad syftet och målet var med att springa respektive ha gymnastik på lektionerna framkom följande svar:

”Det vet jag inte, kanske för att få en bättre kondition, gymnastiken vet jag inte riktigt, det är ju ändå så tråkigt tycker jag”

Då de intervjuade eleverna uppmanades att berätta om de ansåg att det fanns några skillnader för hur läraren använde sig av syfte, mål och betygskriterier i idrott och hälsa jämfört med ett mer teoretiskt ämne som matematik eller historia ansågs det bland annat att:

” I teoretiska ämnen får man helt och hållet betyg efter hur man presterar på proven, i idrott så finns det så mycket annat än just prov”.

4.2.1 Vad ska lärarna bedöma och vad ska inte lärarna bedöma enligt de intervjuade eleverna

Enligt de intervjuade eleverna så finns det många olika saker som ska ligga till grunden för deras betyg i idrott och hälsa. Bland de intervjuade nämns att det är deras samlade prestation som ska bedömas. I deras prestation ingår bland annat:

” Hur man presterar, hur ambitiös man är, vilken inställning man har och hur aktiv man är men framförallt hur man utvecklas”.

Inställningen och attityden nämns av de intervjuade eleverna som två viktiga faktorer som ska vägas in i deras betyg. Som exempel kan nämnas att då eleverna fick sätta betyg på en elev utifrån min beskrivning som löd enligt följande:

”Vilket betyg ska en elev ha i momentet friidrott som har en dålig inställning, tråkig attityd och dålig samarbetsförmåga men som presterar toppresultat i friidrott, han/hon hoppar exempelvis 2 meter i höjdhopp, springer 100 meter på 12 sekunder och hoppar 7 meter i längdhopp?”

Så framkom följande svar:

”Läraren ska bedöma prestationen inte personligheten så eleven borde få ett bra betyg, kunskapen är det viktigaste”

Men det framkom också svar som:

”Jag vet faktiskt inte, det är jättesvårt, allting handlar ju inte bara om att prestera man måste ju kunna föra sig lite också, man kan inte bara bedöma utifrån prestationen”.

Så bland de intervjuade eleverna fanns åsikter om att den sociala kompetensen är en viktig del i deras idrottsbetyg. Ur intervjuerna framkom att de ansåg att man som elev måste fungera i ett lag och att de även ansåg att deras lärare tog med detta i deras idrottsbetyg. Vidare ansågs det hos de intervjuade eleverna att läraren i viss mån bedömde deras prestationer utifrån givna tider, höjder och antal. Bland annat nämnde en elev att:

”Ja det tycker jag, han säger att om vi springer på den tiden får vi det betyget”.

Men bland de intervjuade eleverna fanns också åsikten att:

”Nej, både och, det finns lärare som jag haft som bara bedömt efter tider men den jag har nu gör inte så”.

Så bland eleverna finns det olika uppfattningar kring summativ bedömning, alltså om deras prestationer bedöms efter antal, tider längder o.s.v. Dock framkom det av intervjuerna en samlad åsikt att det inte är bra med att bara bedöma med hjälp av en summativ bedömningsmall. Men samtidigt anses det bland de intervjuade att för att nå de högre betygen VG och MVG räcker det inte med att göra sitt bästa utan då krävs det mer, du måste springa fortare och hoppa längre o.s.v.

Vidare finns uppfattningen bland de intervjuade att deras personlighet finns med i lärarens samlade bedömning av dem i idrott och hälsa. Bland annat nämns på frågan om deras personlighet finns med i bedömningen att:

”Ja det tror jag nog, men om du är positiv och framåt och tar plats vilket kan vara både positivt och negativt men är det en bra sida så tror jag bara att det är till din fördel. Syns du inte, hörs du inte vad ska då läraren bedöma?”

Men samtidigt som eleverna nämner att de tror att deras personlighet påverkar lärarens bedömning så anser de vilket nämns ovan att det är inte deras personlighet som ska bedömas utan deras prestation och kunskaper. De intervjuade eleverna tror också att deras närvaro/frånvaro finns med i bedömningen av deras prestation. Och då nämns att om man som elev varit borta och missat för många moment kan ju inte läraren betygsätta elevens prestation. Bland annat svarar en elev på frågan om närvaro och frånvaro finns med i hans betyg:

”Ja det hoppas jag, det är absolut viktigt tycker jag, sen att man missar ibland det tycker jag inte är något med det men är man inte på lektionerna så är man inte och i och med att idrotten är ett praktiskt ämne så kan man inte bedöma något annat, om man t.ex. är borta från matten kan man ändå klara kursen om man skriver G på proven, vilket inte går i idrott och hälsa”.

Vidare tillfrågades eleverna om de ansåg att läraren poängterar att närvaro/frånvaro är med i deras betyg. Av det framkom följande svar:

”Jag det gör han ofta, t.ex. säger han att om du missar denna aktiviteten så kan jag inte sätta betyg på dig och ibland säger han att nu har du varit borta alldeles för mycket”

Då eleverna uppmanas att ta ställning till om de anser att de blir bedömda på ett rättvist sätt framkommer att de intervjuade eleverna upplever bedömningen som rättvis men även orättvis i något fall. Bland annat nämns att.

”Ja, jag tycker personligen att jag blir rättvis bedömd”.

”Ja, han är väldigt duktig om jag får säga det, jag är inte världens bästa idrottselev men han bedömer prestationen och inte personen”

Samtidigt finns det bland de intervjuade åsikter om att det inte alltid är rättvist och då nämns det att i vissa moment är det svårt att som tjej ta för sig och visa vad man kan eftersom att killarnas fysik tar över och kör över tjejerna. Och detta sker främst i olika bollspel menar de intervjuade.

Vidare upplever de intervjuade eleverna att de ha svårt att peka ut vad som är fakta, förståelse, färdigheter och förtrogenhetskunskaper i ämnet idrott och hälsa. Dock framkom det att de anser att det finns faktakunskap och då nämns främst hälsa, kunskap om kroppen som faktakunskap. På frågan om det finns någon förståelsekunskap framkom följande svar:

”Ja absolut, massor kring hälsa och kroppen”.

Då eleverna vidare frågades om de inte ansåg att till exempel att kunna stegen i bugg, kunna reglerna i basket, kunna förstå hur man lyfter rätt, tränar rätt är att betrakta som fakta/förståelse kunskap kom följande svar fram:

”Jo, det kanske det är”

Då det gäller färdighetskunskaper ansågs det bland de intervjuade att de praktiska färdigheterna som ämnet innehåller inte kan anses vara någon kunskap, utan mer kan ses som en talang.

”Att vara duktig på idrott är ju inget som man kan läsa sig till precis, i de andra ämnena kan man ju plugga sig till kunskapen”.

Ur intervjuerna framkom att eleverna ansåg att färdigheter var det som lektionerna mest innehöll följt av fakta/förståelse. Eleverna hade svårt att nämna någon förtrogenhetskunskap i idrott och hälsa. Då eleverna vidare tillfrågades om det inte hjälpte att man själv på sin fritid arbetade med olika moment så som styrka, kondition kunde påverka sitt betyg framkom det av de intervjuades svar att de upplevde det som svårt. Dock ansåg eleverna att de kunde påverka sitt betyg, de nämner bland annat:

”Det är helt och hållet upp till mig”.

”Ja, genom att vara aktiv”.

Sammanfattningsvis upplever de intervjuade eleverna att kursplanen och betygskriterierna sällan eller aldrig poängteras av läraren. De intervjuade eleverna upplever samtidigt att deras idrottslärare i vissa fall poängterar vad som är viktigt i vissa moment, dock utan att tala om i alla moment vad som krävs för de olika betygen. I de teoretiska delarna så får man helt och hållet betyg efter vad man presterar på provet/proven. Vidare anser de intervjuade eleverna att det är deras prestationer som ska bedömas och inte deras personlighet, dock anser de att just deras personlighet finns med i bedömningen. Deras prestation ska inte alltid bedömas utifrån en summativ bedömning men i vissa moment sker detta ofta. Eleverna nämner också att deras inställning, attityd, närvaro/frånvaro och aktivitetsgrad är viktiga för deras betyg.

4.3 Betydelsen av elevernas förståelse

Ur intervjuerna framkom att eleverna har en liten eller väldigt liten förståelse till kursplanerna och betygskriterierna. På frågan förstår du innehållet i kursplanen framkom följande svar:

”Nej inte alls eftersom att vår lärare bara visat oss kursplanen en gång”

Vidare framkom bland de intervjuade eleverna att betygskriterierna inte alltid var så lätta att förstå. Bland annat nämndes att:

”Jag tycker att de är lite svåra att förstå, alltså vad jag ska göra för att få G, VG eller MVG”.

Då eleverna tillfrågades vad som blev konsekvensen av att de inte förstod innehållet i kursplanen och betygskriterierna svarade eleverna bland annat följande:

”Att jag inte bryr mig så mycket, jag hänger mest med och gör så gott jag kan så får vi se hur långt det räcker”

Då eleven vidare tillfrågades vad konsekvens skulle bli om han/hon fick hjälp med att förstå kursplanen och betygskriterierna och att det fanns en tydlig koppling både till de teoretiska momenten men också till de praktiska momenten svarade eleven enligt följande:

”Ja, då skulle jag nog jobba lite hårdare på de saker som jag själv vet att jag skulle kunna bli bättre på och kanske sikta på ett högre betyg än nu”

Samtidigt så framkom det från intervjuerna med eleverna att några av dem ansåg sig förstå vad som förväntades av dem utifrån betygskriterierna och då främst när de gällde att uppnå ett G. Till exempel sa en elev att:

”Jag siktar inte på mer än G och jag vet vad som förväntas av mig för att klara det”.

Då den aktuella eleven fick följdfrågan vad som förväntades för G enligt honom svarade han på följande sätt:

”Att jag är ombytt, deltar och gör mitt bästa”.

Så bland de intervjuade eleverna framkom att det finns svårigheter med att förstå betygskriterierna men att det i vissa fall finns en förståelse till vad som förväntas av dem. Då det gäller förståelse kring de uppnåendemål som finns för kursen framkom följande svar från eleverna:

”Jag har aldrig sett uppnåendemålen så jag visste inte ens om att de fanns”

De intervjuade eleverna visade även ett oförstående till det innehåll som fanns på lektionerna, alltså de saknade en förståelse till varför rörelse till musik fanns med, varför orientering fanns med o.s.v. Hos de intervjuade eleverna fanns också en saknad av förståelse till vad som bedömdes i varje enskilt moment. Då eleverna uppmanades att förklara vad som bedömdes i exempelvis dans framkom bland annat följande svar:

”Det vet jag inte riktigt, det har aldrig läraren sagt”.

Samtidigt fanns det bland de intervjuade en viss förståelse till momentet dans då socialkompetens, kontakt och samspel nämndes som viktiga faktorer i dans.

Till sist fick de intervjuade ta ställning till om de ansåg att idrottsämnet är viktigt. Ur intervjuerna framkom då att det finns elever som anser att ämnet inte är så viktigt. Bland annat nämndes att:

” Nja, både och det är kul och bra att röra på sig men det finns ju andra ämnen som är viktigare som jag har större nytta av”.

5. Diskussion

Diskussionsdelen innefattar resultatdiskussion en diskussion kring studiens metod, framtida forskning samt en sammanfattning.

5.2 Resultatdiskussion

I resultatdiskussionen kommer studiens resultat att belysas utifrån det som presenterats i den teoretiska bakgrunden. Resultatdiskussionen utgår från samma kategorier som resultatdelen.

5.2.1 Betyg och bedömning enligt eleverna i förhållande till kursplaner och betygs-kriterier.

Att de intervjuade eleverna upplevde att de sett kursplanen men då endast vid ett fåtal tillfällen och främst i början av en kurs kan ses som en brist. Dels finns det ett ansvar hos läraren att använda sig av aktuella kursplaner och uppnåendemål då lektionsinnehållet planeras menar skolinspektionen (2010). Detta för att elevernas prestationer ska kunna bedömas utifrån betygs-kriterierna. Att det i det här fallet finns brister kan ha med det som Annerstedt (2002) menar nämligen att idrottslärare får idag en väldigt liten eller ingen träning alls i betyg och bedömning. Vilket enligt Ekberg och Erberth (2000) skapar en stor osäkerhet hos lärarna gällande hur de ska tolka kursplanerna och uppnåendemålen. Samtidigt finns det ett ansvar hos den enskilda eleven att ta till sig kursplaner och betygs-kriterier. Men elevernas uppfattningar att kursplaner och betygs-kriterier endast visas upp i början av varje nystartad kurs borde kunna anses som bristfälligt detta då det är en viktig del av lärarens arbete menar Raustorp (2004). Han poängterar att läraren ska aktivt arbeta med kursplaner och betygs-kriterier för att på så vis skapa en förståelse kring vad som förväntas av varje enskild elev. Att eleverna har en likande upplevelse till betygs-kriterierna och kursens olika uppnåendemål måste även det ses som en brist hos läraren även detta med brister i att aktivt arbeta med betygs-kriterierna vilket är en viktig uppgift enligt Raustorp (2004). Då det gäller eleven som upplevde sig veta vad som förväntades av honom för att få betyget G saknar kanske han den fulla synen av ämnets syfte och mål. Att eleven ansåg att för att få G krävs det endast att man är ombytt, deltar och gör sitt bästa, är en bit från den sanningen som finns. Elevens åsikt kring G kan beror på dels lärarens brister att kommunicera vad som krävs men dels även brister hos den enskilde elevens kunskaper kring betygen. Möjligen är det så att dessa egenskaper som eleven nämner kan leda till ett G men det finns inget i betygs-kriterierna

för G (se bilaga I) som berör deltagande, närvaro/frånvaro och/eller att göra sitt bästa! Att göra sitt bästa och flit är inte betygsgrundande i idrott och hälsa menar skolverket (2010) som får medhåll av Annerstedt (2002). Samtidigt menar lärarna i Stigssons (2008) studie att deltagandet är viktigt för elevens betyg. Vilket gör att man kanske kan anta att eftersom att lärarna anser att det är viktigt med ett deltagande färgar det även hur eleverna ser på vad som är viktigt.

Elevernas uppfattning kring innehållet styrker det som många rapporter även påpekat, där ibland skolinspektionen (2010) som slagit fast att ämnet till stora delar innehåller bollspel och bollekar, vilket även påpekas av Ericsson et al (2003) och Sandahl (2004). Att de obligatoriska momenten har en liten plats och att vissa av dem inte alls varit en del av lektionsinnehållet understryks även av skolinspektionen (2010) och den rapport som Ericsson et al (2003) gjort. En förklaring till att lektionsinnehållet till stora delar består av bollsport och olika bollekar är enligt Lundvall (2002) den starka tradition och koppling som finns till föreningsidrotten. Detta kanske eftersom att Chen och Ennis (2004) menar att eleverna har svårt att skilja på föreningsidrotten och de aktiviteter som finns med på idrottslektionerna. Så eleverna upplever att lektionsinnehållet till stora delar består av bollspel samtidigt som lärarna i Lundvalls (et al, 2007) undersökning anser att elevernas kunskaper i just bollsporter och bollspel är hög samtidigt som de anser att deras kunskaper i de obligatoriska momenten är låg. Då det gäller elevernas uppfattning kring ämnets olika uppnåendemål fanns det brister då de ansåg att de inte arbetat med samtliga mål. Detta eftersom det enligt den definition som Selghed (2004) ger gällande betygsättning inte skulle gå att följa då uppnåendemål och kursplaner inte finns med som en grund då elevernas prestation bedöms. Elevernas utveckling och prestation ska enligt Selghed (2004) förhålla sig till målen, kriterierna och kursplanen. Att de intervjuade eleverna upplever att de obligatoriska momenten och uppnåendemålen har en liten plats av det totala lektionsinnehållet samt att de upplever att lektionerna till stora delar handlar om bollspel borde kunna bli problematiskt då elevernas prestationer ska bedömas utifrån de betygskriterier som helt och hållet utgår från uppnåendemålen. Detta hävdar även skolinspektionen (2010) som poängterar i sin rapport att då lektionsinnehållet inte fullt ut speglas av kursplanen skapar det en problematik kring en rättvis bedömning av elevernas prestationer. Att lektionsinnehållet inte fullt ut speglas av kursplanen kanske kan förklaras med hjälp av det som Allard et al (1994) menar nämligen att kursplanerna är utformade på ett sådant sätt att varje enskild lärare har ett stort utrymme att själv välja innehåll och metod. Samma sak menar Annerstedt (2002), idrottsläraren har en stor möjlighet att självständigt

tolka kursplanen och utforma ett innehåll. Så problematiken kanske finns dels kring de intervjuade elevernas uppfattning att betygskriterierna är svårtolkade och dels i att lektionsinnehållet inte fullt ut speglar kursplanen och uppnåendemålen samt betygskriterierna. Frågan man kan ställa sig är, vad är det då som elevernas idrottslärare bedömer? Om man jämför de intervjuade elevernas uppfattningar kring lektionsinnehållet och kursplanen, uppnåendemålen samt betygskriterierna så finns det både uppnåendemål men också betygskriterier som idrottsläraren inte kan använda sig av eftersom det enligt eleverna finns moment som de aldrig haft. Att de intervjuade eleverna ansåg att idrott och hälsas främsta syfte var att tillgodose de elever som inte själva tränar på sin fritid måste ses som ytterst problematiskt. En förklaring till elevernas uppfattning kanske kan vara att även lärarna i Stigssons undersökning (2008) poängterar den fysiska aktiviteten som viktig. Detta får han medhåll om även av Ekberg (2009) och Quennerstedt (2006) som också menar att ett fysiskt deltagande i ämnets olika moment är viktigt. Alltså lärarnas inställning till ämnet färgar elevernas syn.

5.2.2 Betyg, bedömning och läraren

Att det framkom ur intervjuerna att eleverna upplevde att deras lärare inte aktivt arbetade med kursplanen, betygskriterierna samt mål och syften kan kanske bero på det som Annerstedt (2002) menar nämligen att idrottsläraren får liten eller ingen träning alls i att använda kursplanen och betygskriterierna. Att läraren inte fullt ut planerar utifrån kursplanen och helt använder sig av uppnåendemål samt betygskriterier kanske utifrån Annerstedts (2002) tes leder till ett oförstående kring kursplanerna, uppnåendemålen samt betygskriterierna. Kanske är det så att det finns brister i de tre aspekterna som finns i Antonovskys KASAM (Raustorp, 2004). Idrottsläraren saknar möjligen begriplighet, hanterbarhet samt meningsfullhet kring kursplaner, uppnåendemål samt betygskriterier. Bristerna hos läraren kring dessa tre aspekter som nämns i KASAM kan möjligen bero på hur kursplanerna, uppnåendemålen och betygskriterierna är uppbyggda precis som Allard et al (1994) nämner vilket han även får medhåll av Annerstedt (2002). Båda menar att kursplanerna och betygskriterierna lämnar mycket plats för tolkning hos den enskilda läraren samt stora friheter för val av metoder och lektionsinnehåll. Att idrottsläraren inte fullt ut utgår från kursplanen styrks även av den rapport som skolinspektionen (2010) lämnat som säger att idrottsläraren sällan eller aldrig funderar över lektionsinnehållets påverkan på elevernas möjlighet att nå uppnåendemålen.

Dock fanns det även bland de intervjuade eleverna åsikten att deras idrottslärare poängterade inför varje moment vad som var det viktigaste. Eleven gav olika förklaringar för vad som förväntades av dem i olika moment kopplade tillbetygskriterierna. Att eleven kan ge dessa förklaringar visar på en viss förståelse. Kanske är det så att eleven upplever att lärarens beteende skapar begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet i Antonovskys KASAM (Raustorp, 2004). Att eleven nämner följande:

”Han poängterar vad som är viktigt. Till exempel säger han att om vi springer på den här och den här tiden så får du detta betyget”.

Detta måste ses som en felaktig förståelse som han antagligen erfarit från idrottslärarens arbetsmetoder eftersom en summativ bedömning inte är accepterad, vilket även nämnts av Myndigheten för skolutveckling (2007). Dock visar eleven upp en större och mer korrekt förståelse då det i intervjun framkommer att i momentet gymnastik finns olika svårighetsgrader på en och samma övning som resulterar i olika betyg beroende av utförande (vilket skulle kunna anses som en bra arbetsmetod där eleverna ges möjlighet att genom en stegrande svårighet utvecklas), dock finns det inget i kursplanen som tydligt säger att gymnastik ska vara med som ett moment över huvudtaget.

De intervjuade elevernas olika uppfattningar kring att bli bedömda rättvist eller ej kan kanske ha att göra med den aktuella elevens intresse för ämnet, relation till läraren o.s.v. Men att en elev nämner att det är prestationen och inte personligheten som bedöms kan anses som ett korrekt agerande utifrån de rådande rekommendationerna som finns och som nämns av bl.a. skolverket (2010, B) och Redelius (2007). Möjligen är det så att den uppfattning som en elev har gällande att bedömningen inte alltid är rättvis kan kanske kopplas till lektionsinnehållet. Den berörda eleven nämner att den upplever en svårighet att i exempelvis momentet fotboll visa vad den kan, då det andra könet ofta tar en stor plats och med sin starkare och större fysik har en fördel i gemensamt spel. Detta kan då kopplas till att eleverna har uppfattningen att lektionerna till stor del består av bollspel möjligen kan man då anta att det under en termin finns flertalet lektioner då eleven upplever denna orättvisa. Vilket kan kopplas till det som skolinspektionen (2010) poängterar nämligen att ett innehåll som inte fullt ut speglar kursplanen kommer att skapa problem med betyg och bedömning av elevernas prestationer.

5.2.3. Vad ska lärarna bedöma och vad ska lärarna inte bedöma enligt de intervjuade eleverna.

Att eleverna i intervjuerna nämner att deras prestation, ambition, inställning, aktivt deltagande och utveckling är det som främst ska bedömas måste delvis ses som ett misslyckande. Att de nämner utveckling är positivt då det nämns som ett syfte med ämnet och främst utveckling fysiskt, psykiskt men också socialt (skolverket, 2010). De övriga aspekterna som eleverna nämner är dock aspekter som inte är betyggrundande vilket poängteras av både Annerstedt (2002) och skolverket (2010, B). Att eleverna nämner just dessa personlighetsaspekter som betyggrundande kanske kan kopplas samman med att den inställning som framkom ur intervjuerna då det gäller om de upplever att deras personlighet bedöms. Att eleverna upplever att deras personlighet finns med och att de nämner inställning och attityd som betyggrundande kanske kan höra samman med det som lärarna i Stigsson (2008) nämner. Lärarna i studien menar att elevernas inställning till ämnet är viktig och påverkar deras prestation. Kan tänkas att lärarna som enligt Stigsson (2008) menar att inställningen är viktig även poängterar detta under lektionerna och inför olika moment och vid betygssamtal med eleverna. Vilket borde kunna få konsekvensen att eleverna får uppfattningen precis som i det här fallet att inställningen är betyggrundande. Samtidigt som eleverna anser att inställningen och attityden är betyggrundande visar de på en förståelse till vad som ska bedömas i idrott och hälsa då de ställdes inför att bedöma en elev med mindre bra attityd men med en mycket bra prestation i momentet friidrott. Här kan elevernas förståelse kanske bero på en förståelse kring begreppen i KASAM (Raustorp, 2004). Alltså bland de intervjuade eleverna framkom att det är elevens prestation inte personlighet som är betyggrundande. Alltså eleverna har en begriplighet kring vad som bedöms i den aktuella situationen. Samtidigt saknas en mer övergripande förståelse och begriplighet eftersom samma elever i intervjuerna nämner olika personlighets aspekter som betyggrundande vilket är felaktigt enligt både Annerstedt (2002) och skolverket (2010, B). Att eleverna inte fullt ut är överens och att det även fanns åsikten att det inte alltid bara kan handla om prestationer utan även om att kunna föra sig vilket kan ses som en förmåga i social kompetens vilket delvis kan ses som ett av ämnets syfte som även nämns av skolverket (2010, B). Dock finns det inget i betygskriterierna eller i uppnåendemålen som poängterar socialkompetens (se bilaga I). Men att det framkom att det i exempelvis olika lagspel anses som viktigt med socialkompetens ligger antagligen i den tradition som finns i lagspelsidrotterna om lagsammanhållning och gemenskap snarare än i idrott och hälsas syfte med att ha bollspel på lektionerna, detta samtidigt som precis som ovan

att lärarna möjligen poängtera att just den sociala kompetensen är viktig vilket även eleverna påpekar att läraren gör. Vidare kan elevernas uppfattning att deras prestation bedöms med hjälp av så kallad summativ bedömning ses som en felaktig metod hos läraren vilket poängteras av Myndigheten för skolutveckling (2007).

Då det gäller elevernas svar kring de fyra F:en inom idrott och hälsa kan elevernas svar styrka den bild av lektionsinnehållet som finns och som presenterats av skolverket (SOU, 2007:28) och som säger att de praktiska skolämnena till största delen innefattar färdighetskunskaper följt av fakta/förståelse kunskaper. Eleverna i intervjun hade svårt att ge några förslag på förtrogenhetskunskaper trots författarens försök att förklara och förtydliga vad det innebar under intervjuens gång. Eleverna nämner främst teoretiska uppgifter och då mest kring begreppet hälsa och kroppen som fakta/förståelse kunskap, vilket kan ses som riktigt enligt Jansdotter och Nordgren (2008). Men eleverna upplevde också att det i de mer praktiska momenten finns fakta/förståelse kunskap vilket även Jansdotter och Nordgren menar att det finns. Alltså att faktakunskap leder till en förståelse och att det i ett ämne som idrott leder till att eleverna kan vissa upp olika färdigheter, som till exempel i dans. Att eleverna upplever att lektionerna till största delen består av färdighetskunskap följt av fakta/förståelse kan anses som riktigt då ämnets uppnåendemål (se bilaga I) till största delen består av mål som just är förknippade med olika färdigheter hos eleverna. Och eftersom lektionsinnehållet till största delen utgår från praktiska moment kan anses som riktigt eftersom kursplanen för ämnet är utformad på det viset och det är kursplanen som ska bestämma innehållet menar skolinspektionen (2010).

Till sist kan elevernas uppfattning att närvaro/frånvaro är betygsgrundande ses som ett misslyckande eftersom det enligt Holmlund och Thorbjörn (2000) oavsett närvaro/frånvaro ska en elev kunna få godkänt i ett ämne. Det är inte närvaron i sig som ska bedömas utan elevens kunskap och det finns idag ingen given procentsats på hur mycket närvaro som krävs för att en elev ska kunna bli godkänd menar skolverket (2010, C). Kanske kan elevernas uppfattning härstamma från den uppfattning som finns bland de lärare som nämns i Stigsson (2008) och som säger att då en elev varit frånvarande för mycket saknas grund för att sätta betyg.

5.2.4 Betydelsen av elevernas förståelse

Att det fanns bland de intervjuade eleverna några som ansåg att de inte förstod betygskriterierna och att de ansåg att de var svårtolkade bör ses som ett problem. För om det nu är så att läraren inte förklarar vad det finns för syften och mål samt vad det är som bedöms och eleverna själva inte kan läsa sig till vad som bedöms blir elevernas chans att prestera så bra som möjligt svårare. Vilket Raustorp (2004) menar är en viktig uppgift som läraren har, nämligen att aktivt arbeta med kursplaner och betygskriterier och tydliggöra dem samt att rent praktiskt visa vad det innebär för den enskilda eleven och dennas prestation. Oförstående kring kursplanerna och betygskriterierna medförde hos de intervjuade att de helt enkelt inte läste kriterierna eller funderade mer på dem. Detta oförstående kan ses som att eleverna enligt Antonovskys modell KASAM (Raustop, 2004) upplevde brister, möjligen i alla de tre aspekterna, begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet. Alltså att eleverna upplever att de saknar en begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet kring varför det finns en kursplan, varför det finns betygskriterier men framförallt kanske vad betyder de för den enskilde eleven och dennas prestation. Att eleverna inte förstår kan upplevas som nedlåtande och skapa frustration hos eleverna menar Gärdenfors (2010). Att eleverna inte förstår kan enligt Gärdenfors (2010) leda till en minskad motivation hos eleverna. Vilket kanske kan ge en förklaring till att en elev nämner att:

”Att jag inte bryr mig så mycket, jag hänger mest med och gör så gott jag kan så får vi se hur långt det räcker”

Eleven ifråga upplever alltså att han/hon utifrån sitt oförstående till ämnet *”bara hänger med”*.

Och att en nämner att om den skulle få kursplanen och betygskriterierna förklarade för sig så skulle den jobba hårdare.

”Ja, då skulle jag nog jobba lite hårdare på de saker som jag själv vet att jag skulle kunna bli bättre på och kanske sikta på ett högre betyg än nu”

Vilket i praktiken skulle innebära att om läraren mer aktivt vid flertalet eller samtliga lektioner ger tydliga instruktioner kring vad som krävs för de olika betygen rent praktiskt skulle just

den här eleven öka sin medvetenhet och sträva efter ett högre betyg. Vilket även eleverna i Dahlkvist och Winnberg (2010) ansåg, nämligen att om man förstår vad och varför man ska delta på olika saker tenderar det att öka motivationen till att delta. Att eleverna i intervjuerna visade ett oförstående till lektionsinnehållet kan peka på brister i lärarens val av arbetsmetoder då det enligt Arnold (ref i Annerstedt, 2007) är upp till läraren att skapa en förståelse hos eleverna mellan lektionsinnehållet och syften och mål. Vilket även möjligen kan förklara följande:

”Vi bara kör, läraren brukar berätta vad vi ska göra på lektionen sedan kör vi i gång, han talar aldrig om varför”

Läraren ifråga skapar alltså ingen koppling mellan lektionsinnehållet och syften och mål som i sin tur har en koppling till betygskriterierna. Att det inte finns någon koppling mellan varför de olika momenten finns med och vad syften och mål är med varje moment skapar antagligen en svårighet hos eleverna kring vilka förväntningar som finns på dem och vad de ska prestera i varje moment för att få olika betyg. Även här kan elevernas oförståelse till innehållet förklaras med de tre begreppen i KASAM (ref i Raustorp, 2004). Möjligen är det så att eleverna upplever att de inte begriper varför innehållet ser ut som det gör och upplever att de har svårt att hantera situationer utifrån att de inte begriper varför de ska utföra vissa saker i lektionsinnehållet. Bristerna i begriplighet och hanterbarhet leder till att eleverna antagligen upplever en saknad av meningsfullhet utifrån lektionsinnehållet. Samtidigt kan då en elev ger en ganska så bra förklaring till momentet dans anses uppleva svar på begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet. Möjligen är det så att eleven upplever dansmomentet som begripligt, alltså att läraren förklarat och poängterat precis som eleven nämner den sociala kompetensen, kontakten och samspelet som viktiga aspekter. Denna förklaring kanske ger eleven en upplevelse att han/hon kan hantera momentet dans, möjligen är det också så att eleven har en positiv tidigare erfarenhet av dansmomentet vilket påverkar elevens förståelse i positiv riktning. Begripligheten och den upplevda hanterbarheten hos eleven leder antagligen till att eleven upplever dansmomentet som meningsfullt. Så då eleven har svar på frågorna i KASAM (ref i Raustorp, 2004) leder det till en ökad motivation hos eleven.

Till sist kan elevernas olika uppfattningar och upplevelser till begreppen kursplan, uppnåendemål samt betygskriterier till stora delar bero på läraren, lektionsinnehållet samt

förståelsen. Alla de tre sistnämnda aspekterna påverkar elevernas prestationer i stor utsträckning. Lärarens arbetsmetoder och lektionsplanering spelar en avgörande roll för om eleverna lyckas nå de målen som finns. Det kan tyckas att det borde vara en förutsättning för att eleverna ska lyckas att lektionsinnehållet helt och hållet återspeglar ämnets kursplan, vilket det i det här fallet inte var. Det finns en problematik kring att lektionsinnehållet inte fullt ut återspeglas av kursplanen då några eller flera av uppnåendemålen samt betygskriterierna inte går att använda då elevernas prestationer ska bedömas. Samtidigt finns det en problematik kring att eleverna bara förväntas förstå vad som förväntas och varför innehållet ser ut som det gör.

5.3 Metod diskussion

Då studiens syfte varit att söka efter ett antal gymnasieelevers upplevelser kring studiens aktuella syfte och olika frågeställningar (se sidan 6) bör valet av en kvalitativ intervju finnas som lämplig. Då det av studiens resultat inte finns något intresse av att generalisera, jämföra och/eller presentera elevernas åsikter i form av statistik utan mer ge en bild av informantgruppens upplevelser och uppfattningar bör valet och intervju som instrument ses som rätt. Intervjuerna har sedan utgått ifrån en i förväg intervjuguide med färdiga frågeställningar som helt och hållet utgått från att svara på studiens syfte och frågeställningar på bästa sätt. Intervjuguidens tillförlitlighet stärktes genom den pilotintervju som gjordes innan intervjuguidens utformning ansågs som färdig. Dock finns en problematik kring att det i varje enskild intervju framkom olika följdfrågor. Vilket kan ses som både positivt men också som negativt. Positivt att varje intervju blir ett enskilt samtal men negativt då samma frågeställning skulle få en större betydelse då fler elever ger sin syn på saken.

Samtidigt finns det alltid en problematik i en kvalitativ intervjustudie med författarens förmåga att förhålla sig så objektiv som möjligt. Här finns en svaghet eftersom studien genomförts av endast en författare vilket medfört att intervjuret endast lästs och tolkats av en person. Möjligen är det så att då det är två eller flera författare i en studie kommer fler aspekter av ett och samma objekt fram.

I studien har författaren tagit allra största försiktighet och försökt att efterleva ett så professionellt beteende som möjligt och då framförallt i bemötandet med informantgruppen. Informantgruppen har lovats full anonymitet och det efterlevs i hela studien.

5.4 Framtida forskning

En framtida forskning som borde vara intressant är kring frågeställningen *”hur tänker läraren kring valet av lektionsinnehåll”*? Detta då det i flera olika rapporter och studier exempelvis skolinspektionen (2010), Ericsson et al (2003) samt Sandahl (2004) har visat sig att lektionsinnehållet sällan eller aldrig utgår från kursplanen. Något som också är intressant är vad får valet av lektionsinnehåll för konsekvenser då det gäller att sätta betyg? Går det med tanke på att flera eller kanske rent av alla uppnåendemålen inte finns representerade i lektionsinnehållet. Och kanske varför ser lektionsinnehållet ut som det gör?

5.5 Sammanfattning

Studien har som sitt syfte att undersöka ett antal gymnasieelevers upplevelser och uppfattningar till betyg och bedömning i Idrott och hälsa A. Elevernas upplevelser och uppfattningar behandlas utifrån tre aspekter, läraren, lektionsinnehållet samt förståelse. Det finns rapporter från bland annat skolinspektionen (2010) som visar på att lektionsinnehållet fortfarande innehåller till största delen olika bollsporter och bollspel. Vilket inte följer ämnets kursplaner, uppnåendemål samt betygskriterier. Då läraren tenderar att välja ett innehåll som inte fullt ut speglar kursplanen finns det uppnåendemål och betygskriterier som inte alls går att använda då momenten inte finns med i lektionsinnehållet. Lika så finns det en problematik kring elevernas förståelse till innehållet, kursplanen, uppnåendemålen samt betygskriterierna. Att inte förstå kan vara nedvärderande och skapa frustration hos eleverna menar Gärdenfors (2010). Samtidigt finns det en koppling mellan att förstå och elevens motivationsnivå menar Dahlkvist och Winnberg (2010). Studiens resultat grundar sig på 10 kvalitativa intervjuer som alla utgått från en intervjuguide som i förväg testats i en så kallad pilotintervju. Alla intervjuerna har genomförts på samma skola men med elever från olika program. Ur intervjuerna framkom att eleverna upplever en svårighet kring kursplanen, uppnåendemålen, betygskriterierna samt lektionsinnehållet. Då det gäller kursplanen, uppnåendemålen samt betygskriterierna kan det delvis bero på att läraren inte arbetar aktivt med dem som man som lärare ska menar Raustorp (2004). Att läraren inte arbetar aktivt med dem kan beror på att idrottsläraren får liten eller ingen träning alls i att använda sig av dem menar Annerstedt (2002). Att läraren inte arbetar tillräckligt aktivt med kursplanen, betygskriterierna och uppnåendemålen kan ha hjälp till att skapa det oförstående som

eleverna i intervjuerna upplever kring betyg och bedömning. Ur intervjuerna framkom att eleverna upplever att de inte förstår kursplanen, uppnåendemålen samt betygskriterierna fullt ut. Detta oförstående tenderar att skapa en känsla av att ”bara hänga med och att göra sitt bästa” i stället för att fullt ut förstå och veta vad som krävs och förväntas av dig. Elevernas samt lärarnas brister kring kursplanen, uppnåendemålen samt betygskriterierna kanske kan förklaras utifrån att de upplever att de inte har svar på alla frågor som man kan ställa sig i Antonovskys modell för förståelse, KASAM (ref i Raustorp, 2004). KASAM behandlar förståelse till ett moment/situation utifrån tre aspekter där du antingen upplever det som positivt eller negativt, begriplighet, hanterbarhet samt meningsfullhet.

Så utifrån elevernas upplevelser och uppfattningar till kursplanen, uppnåendemålen samt betygskriterierna så spelar läraren, lektionsinnehållet och förståelsen stora roller. Alla tre påverkar elevernas prestationer som i slutändan är det som ska bedömas. Dock anser jag att den största rollen spelar läraren. Då läraren brister i sina arbetsmetoder får det stora konsekvenser för eleverna. Avslutningsvis vill jag understryka det faktum att det möjligen är så att lärare i ämnet idrott och hälsa men studiens resultat som bakgrund bedömer och ger elever betyg i moment som de aldrig genomfört! Eleverna i studien upplevde att det fanns mer än ett av de uppnåendemål som finns i kursen som de aldrig eller mer sällan arbetat med på lektionerna, dock har de ändå fått ett betyg. Tror inte att en svensklärare skulle hoppa över målet att arbeta med verb och sedan dessutom ändå ge eleverna ett betyg som utifrån uppnåendemålen samt kursplanen innefattar verb. Samtidigt kan jag göra en egen reflektion till den utbildning som jag fått på Högskolan i Kristianstad där idrottslärarytbildningen i mitt tycke ger de obligatoriska momenten en stor plats, dock finns det sällan eller aldrig en koppling till ämnets kursplan som du sedan efter avslutad utbildning förväntas följa.

Referenser

- Andersson, T. (2007). *Elevers perspektiv på bedömning, motivation och närvaro i ämnet idrott och hälsa*. Examensarbete. Malmö Högskola.
- Annerstedt, C. (1995). *Idrottsdidiaktisk reflection*. Varberg: Multicare Förlag AB.
- Annerstedt, C. (2002). *Att bedöma eller döma – 10 artiklar om bedömning och betygssättning*. Stockholm: Elanders Gotab.
- Annerstedt, C. (2007). *Att lära sig vara lärare i idrott och hälsa*. Göteborg: Multicare Förlag AB.
- Allard B, Måhl, P & Sundblad, B. (1994). *Betyg och elevers rätt till kunskap*. En bok om kunskapsrelaterad betygssättning. Arlov: Liber Utbildning AB.
- Alexandersson, M. (1994). *Metod och medvetande*. Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.
- Bell, J. (2006). *Introduktion till forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.
- Chen, A, Ennis, C-D. (2004), "Goals, Interests, and Learning in Physical Education", *The Journal of Educational Research*, Vol. 97, No. 6 (July/August 2004): 329-338.
- Dahlkvist, A & Winnberg, D. (2010). *Varför gör vi det här? En kvalitativ studie om årskurs nio elevers upplevelser kring begreppen förståelse, motivation och innehåll i ämnet Idrott och hälsa*. Examensarbete: Högskolan Kristianstad.
- Ekberg, J-E & Erberth, B (2000). *Fysisk bildning – om ämnet idrott och hälsa*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekberg, J-E. (2009). *Mellan fysisk bildning och aktivering – En studie av ämnet idrott och hälsa i skolår 9*. Examensarbete: Malmö Högskola.
- Eriksson, C, Gustavsson, K, Johansson, T, Mustell, J, Qennerstedt, M, Rudsberg, K, Sundeberg, M & Svensson, L. (2003). *Skolämnet idrott och hälsa i Sveriges skolor – en utvärdering av läget hösten 2003*. Örebro. Institutionen för idrott och hälsa, Örebro Universitet.
- Holmlund, Å & Thorbjörn, L. (2000). *Betygshandboken 2000*. Gymnasieskolan, komvux, SFI, kunskapslyftet. Lidbergsgrafiska AB.
- Jacobsen, J-K. (1993). *Intervju – konsten att lyssna och fråga*. Lund: Studentlitteratur.

- Jansdotter, M & Norgren, K (red). (2008). *Betyg i teori och praktik*. Gleerup.
- Gärdenfors, P. (2010). *Lusten att förstå – om lärande på människors villkor*. Natur & Kultur.
- Korp, H. (2006). *Lika chanser i gymnasiet?* En studie om betyg o nationella prov och social reproduktion. Examensarbete: Malmö Högskola.
- Larsson, H. (2004). *Idrott och hälsa vad är det?* Svensk idrottsforskning 4-2004 årgång 13.
- Läroplanen för de frivilliga skol formerna 1994.
- Lundvall, S. (2004). *Bilder av ämnet idrott och hälsa – en forskningsöversikt*. I mellan nytta och nöje Håkan Larsson & Karin Redelius (red). Stockholm: Idrottshögskola, ss. 19-43.
- Lundvall, S, Meckbach, J & Wahlberg J. (2007). *Lärandes form och innehåll*. Svensk idrottsforskning 4-2008 årgång 17.
- Myndigheten för skolutveckling. (2007). *Idrott och hälsa. En samtalsguide om kunskap, arbetsätt och bedömning*. Västerås: Edita.
- Quennerstedt, M. (2006). *Att lära sig hälsa*. Västra Frölunda: DocuSys.
- Raustorp, A. (2004). *Att lära fysisk aktivitet. Bildning i rörelse Livsstil och hälsa*. Uppsala: Läromedel och utbildning.
- Redelius, K. (2004), ”Bäst och pest!”, i Håkan Larssons & Karin Redelius (red.), *Mellannytta och nöje – bilder av ämnet idrott och hälsa* (ss. 149-172), Stockholm: Idrottshögskolan.
- Redelius, K. (2007) ref i Larsson H och Mechbeck J (red). *Idrottsdidaktiska utmaningar*. Stockholm: Liber AB.
- Sandahl, B. (2004). *Ett ämne för vem? Idrottsämnet i grundskolan 1962-2002*. Mellan nytta och nöje, red Håkan Larsson & Karin Redelius. Stockholm: Idrottshögskolan, ss. 44-69.
- Selghed, B. (2004). *Ännu icke godkänt: lärares sätt att erfara betygssystemet och dess tillämpning i yrkesutövningen*. Avhandling: Lunds Universitet.
- SOU. (2007:28). *Tydliga mål och kunskapskrav i skolan*. Stockholm: Fritzes.
- Stigsson, V. (2008). *Idrottslärares syn på vad som bedömning och betygsättning i ämnet idrott och hälsa*. Examensarbete: Halmstads Högskola.
- Trost, J.(1994). *Enkätboken*. Lund: Studentlitteratur.
- Wallén, G. (1996). *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.

Elektroniska källor

Skolverket.(2010).

<http://www.skolverket.se/sb/d/726/a/13845/func/kursplan/id/3201/titleId/IDH1201%20-%20Idrott%20och%20h%E4lsa%20A> (hämtad den 11 november 2010).

Skolverket, A. (2010). <http://www.skolverket.se/sb/d/2997>. (hämtad den 11 november 2010).

Skolverket, B. (2010). <http://www.skolverket.se/sb/d/208/a/218>. (hämtad den 11 november 2010).

Skolverket, C. (2010). <http://www.skolverket.se/sb/d/1443>. (hämtad den 11 november 2010).

Skolinspektionen (2010). www.skolinspektionen.se (hämtad den 8 december 2010).

Sydsvenskan, (2010).

<http://www.sydsvenskan.se/opinion/aktuellafragor/article648864/Skolans-struktur-tar-kal-pa-elevernas-motivation.html> (Hämtad, 2010-05-13).

Uppnåendemål & Betygskriterier

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs (Idrott & Hälsa A)

Eleven skall:

1. ha kunskap om och erfarenhet av hur olika faktorer påverkar människors hälsa samt kunna diskutera sambanden mellan hälsa, livsstil och miljö ur såväl ett individ- som ett samhällsperspektiv
2. kunna planera, genomföra och utvärdera ett personligt anpassat program för träning eller andra hälsofrämjande åtgärder.
3. ha förmåga att värdera olika fysiska aktiviteters betydelse för hälsa och välbefinnande kunna planera, genomföra och utvärdera ett personligt anpassat program för träning eller andra hälsofrämjande åtgärder.
4. ha kunskap om hur den egna kroppen fungerar i arbete och vila.
5. ha kunskaper i vanliga rörelseaktiviteter och ha fördjupat sig i några självvalda aktiviteter.
6. ha kunskap om samt ha genomfört och upplevt olika former av friluftsliv.
7. kunna tillämpa några olika metoder för spänningsreglering och stresshantering.
8. ha utvecklat sin förmåga att kombinera rörelser till musik och vara förtrogen med några danser.
9. kunna tillämpa ergonomiska kunskaper i olika arbetsmiljösammanhang.
10. ha kunskap om och kunna tillämpa livräddande första hjälp.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänt

Eleven genomför med viss handledning olika fysiska aktiviteter samt redogör för deras betydelse för hälsa och välbefinnande.

Eleven ger exempel på kostens betydelse för hälsan.

Eleven deltar i någon form av friluftsliv och använder sina kunskaper om friluftslivets olika former.

Eleven ger exempel på konkreta situationer för spänningsreglering, samt utför några olika rytmiska rörelser.

Eleven ger exempel på olika arbetsmiljöer och sätter dessa i samband med hälsa.

Eleven utför med visst stöd livräddande första hjälp.

Kriterier för betyget Väl godkänt

Eleven genomför olika fysiska aktiviteter, bedömer deras betydelse för hälsa och välbefinnande och resonerar i förhållande till detta om sambanden mellan hälsa, livsstil och miljö.

Eleven tillämpar och utvecklar med viss handledning eget hälsoarbete i några självvalda fysiska aktiviteter.

Eleven tillämpar spänningsreglering, rörelse och rytm till musik, i några självvalda fysiska aktiviteter.

Eleven bedömer ergonomisk anpassning av olika arbetsmiljöer.

Eleven genomför på egen hand livräddande första hjälp i en fingerad situation.

Kriterier för betyget Mycket väl godkänt

Eleven utvecklar färdigheter och metoder i ett flertal aktivitetsformer och bedömer deras hälsoeffekter.

Eleven diskuterar samband mellan livsstil, livsmiljö och hälsa, samt drar slutsatser om begreppet livskvalitet med utgångspunkt från dessa samband.

Eleven planerar och genomför friluftsliv i nya miljöer och finner lösningar på oförutsedda situationer.

Eleven instruerar i livräddande första hjälp.

Vad vet du om den kursplanen som finns?
Hur tycker du att läraren använder sig av kursplanen?

Kan du berätta om betyg och bedömning och vad det innebär för dig?
Vad vet du om betygskriterierna för idrott och hälsa?
Förstår du rent konkret vad dessa kriterier innebär i praktiken i olika moment i idrott och hälsa?
Kan du berätta om betyg och bedömning i idrott och hälsa?
Vad påverkar ditt betyg hos dig själv? Hur kan du påverka ditt betyg? Kan du påverka det?
Hur bedöms du i livräddning? Orientering? Rörelse till musik? Hälsa? Ergonomi?
Stresshantering?
G – VG – MVG
Vad finns det för teoretiska moment som betygssätts? Hur bedöms och betygssätts dom?
Vad finns det för praktiska moment som betygssätts? Hur bedöms och betygssätts dom?

Hur anser du att din idrottslärare bedömer dig i ämnet?
Hur synliggör idrottsläraren vad som bedöms?
Hur ofta pratar läraren om betyg och bedömning med er?
Hur visar läraren rent praktiskt vad som gäller för olika betyg?
Finns det några fakta att bedöma i idrott och hälsa?
Finns det några färdigheter att bedöma i idrott och hälsa?
Finns det någon förståelse att bedöma i idrott och hälsa?
Finns det någon förtrogenhet att bedöma i idrott och hälsa?

Vad har du lär dig av idrott och hälsa lektionerna?
Vad är syftet med idrott och hälsa enligt dig?
Upplever du att du fått möjligheten att nå upp till ämnet uppnående mål på ett bra sätt?
(genomgång av de olika uppnående målen med kursen).
Förstår du varför innehållet på lektionerna ser ut som det gör? Varför finns de olika momenten med tror du?
Vad är dina tankar du då tänker på bedömning i idrott i jämförelse med andra ämnen på skolan?

Missivbrev till den intervjuade

Bilaga III

Hej

Jag är lärarstudent och läser på Högskolan i Kristianstad. Undersökningen berör betyg och bedömning och kommer att bestå av 10 intervjuer där vi är intresserade av vad just DU anser.

Vid intervjutillfället så kommer det som du säger att spelas in för att efteråt renskrivas och användas i studiens resultat. Du som medverkar i studien lovas fullständig anonymitet. Det kommer alltså inte att kunna spåras eller synas någonstans i undersökningen vad just du har svarat.

Ja, jag deltar gärna i er intervjuundersökning.

Nej, jag vill inte delta i er intervjustudie.

Elevers underskrift

TACK FÖR DIN MEDVERKAN

Vid eventuella frågor går det bra att kontakta oss via mail
andreas.dahlkvist0009@stud.hkr.se